

hold er, at den sociale Lovgivning, som er foregaaet i de senere Aar herhjemme, aldeles overvejende har været saaledes, at Byrden er bleven lagt over paa Kommunerne, og det endda saaledes, at det gennemgaaende, i hvert Fald i overmaade mange Tilfælde, er blevet de fattigste, de vanskeligst stillede Kommuner, der ere komne til at bære denne Byrde.

Dernæst har jeg nogle Bemærkninger at gøre om de Oplysninger, vi have modtaget med Hensyn til Lønningslovene. I saa Henseende have vi i Virkeligheden ikke faaet meget at vide. Den Gang den højtærede Finansminister traadte frem i Efteraaret, bebudede han, at senere under Forhandlingerne skulde vi nok faa rigtig Besked om Lønningslovene; foreløbig kunde han kun give nogle Hovedtal, men han havde sat Arbejdet i Gang, og vi skulde nok faa rigtig Besked. Da vi ikke fik det under Forhandlingerne i Efteraaret, spurgte vi fra Udvalgets Side, hvorledes det stillede sig, og hvad have vi faaet? Vi have faaet en Opgørelse over, hvor meget det virkelig medgaaede Beløb afviger fra det beregnede Beløb. Denne Opgørelse er for saa vidt lidt underlig, som man, hvad der ogsaa fremgaar af Skrivelsen lægger uensartede Tal sammen. Man har for nogle af Lønningslovene beregnet Forskellen saaledes, at man har regnet efter den Stigning, der overhovedet er kommen frem, deri indbefattet hele Lønnen til nyt Personale, hvorimod man for andre Posters Vedkommende har regnet saaledes, at man for det nye Personales Vedkommende ikke har medregnet hele Lønnen, men kun den Del af den, som skyldes de nye Lønningslove. De Herrer ville altsaa se, at det i Virkeligheden er to fuldkommen uensartede Tal, man her lægger sammen, og alleude af den Grund blive Hovedtallene ikke videre oplysende. Men hvad der er vigtigere, er, at det afgørende jo ikke var at faa at vide, hvor meget der var regnet forkert — det havde vi faaet at vide tidligere —, men det, man fra vor Side havde ønsket at faa Klarhed over, var, hvorfor det var blevet saa meget forkert, og i saa Henseende ere vi ikke blevne klogere nu, end vi vare tidligere. Vi havde fra Udvalgets Side spurgt: Hvorfor er der saa stærk en Stigning i Antallet af Personale? Hvad ere Aarsagerne dertil? kunne vi ikke fra Ministeriets Side faa en Redegørelse for denne Stigning, saaledes at vi kunne faa Lejlighed til at bedømme, hvor berettiget den er? Det have vi ikke faaet. I den Skrivelse, hvori Udvalget faar Besked

om Overskridelserne, faa vi en Meddelelse om, at hvis man skulde oplyse dette, maatte man sætte sig i Forbindelse med samtlige Ministerier og faa en Redegørelse fra hvert af dem, og det vilde tage meget lang Tid at fremskaffe saadanne Redegørelser, saa det vilde der ikke blive Tid til under Behandlingen af dette Lovforslag. Det kan gerne være, at det vilde tage saa lang Tid; men det undrer mig i saa Fald noget, at den højtærede Finansminister, der havde sin Opmærksomhed henvendt paa dette Spørgsmaal, før han forelagde sin Finansplan, ikke allerede, da han forberedte denne, har sat en saadan Under søgelse i Gang. Det er en lidt ubehagelig Stilling for Rigsdagen og i Virkeligheden ogsaa en noget ubehagelig Stilling for Administrationen, naar man nu efter at have vedtaget disse store Lønningslove kommer bag efter og siger: Saa og saa meget er Beløbet overskredet. Saa kommer den Opfattelse frem i vide Kredse af Befolkningen: Ja, men saa maa der jo være antaget en uhyre Mængde Embedsmænd umiddelbart derefter; der maa være foregaaet Ting af ret ejendommelig Karakter. Jeg tror, baade Administrationen og Rigsdagen havde Interesse i, at det blev opklaret, hvad der egentlig er foregaaet i saa Henseende. Det kan være, at det er let forklarligt, at der i Virkeligheden ikke er noget som helst at kritisere; men vi skulle have Besked om det, saaledes at vi vare paa det rene med, hvor stor en Forskydning der skyldes ligefrem Fejlregning, og hvor stor en Forskydning der skyldes en Udvikling, som man, den Gang Lønningslovene bleve givne, formentlig ikke har kunnet overse. Der er nemlig meget besynderlige Forhold her. Tager man saaledes Centraladministrationen, som dog synes at være af nogenlunde overskueligt Omfang, er den anslaaede Merudgift 267,000 Kr., den virkelige Merudgift 522,000 Kr. Nu ved jeg ganske vist, at man til en vis Grad kan forklare det, idet man siger, at i Mellemtiden have vi oprettet 3die Finansdepartement og Handelsministeriet. Men det forslaar ingenlunde til at forklare den hele Forskel. Jeg tror, Handelsministeriet koster saadant noget som 70,000 Kr. om Aaret — jeg er for øvrigt noget i Tvivl om, hvorvidt det i den Skikkelse, hvori det nu findes, er de Penge værd, men det er en Ting for sig. I ethvert Tilfælde forslaar Beløbet ingenlunde til at forklare den meget store Forskel, her er. Hvis man gaar fra Centraladmini-